

بـچى ده نووسين؟ . . د . موحه ممه د گهـاـهـيـيـ

هه موو نووسينـك په يامـكى هه يه ، بهـام له ئامانجـكى دياريكراو بـ خرمه تى گشتيى و هه ندـجاريش بـ ئامانجـكى تايبه تى كهسى به دهر نييه ، ئه گهر بـينه سهر هه قيقت غه در له شاعيره كانيش كراوه ، كه به زهرده خه نه وه بـ چه ند مه به ستـكى شاراو و نه زانراو پـيان ده وترـت: (المعنى فى قلب الشاعر) ، بهـام ئه گهر دهسته واژيـكى وهك (الغاية فى قلب الكاتب) يش هه بوايه ئه وا هاوكـشه كه هاوسه نگرتر ده بوويه وهـ ، خـ هه ندـجاريش كـده كه وـ ، كه وا شاعيرـك نووسهرـكى به ناوبانگ بـت به تايبه تى له ژانره كانى نووسينى بـمان و چيرـك . . هتد دا .

جا بـيه ؛ با بـينه سهر كرـكى نووسينه كه مان ، كه هه ندـجار ده گوترـ: نابـت نووسين له پـناو نووسين بـت! ، بهـبـت ؛ نابـت نووسين ههر بـ كهـكردنى ووتارى دووباره ، سواو و دزراو بـت . . !

ئهى كه واته نووسين له پـناوى چ ئامانجـك دابـت و بـچى پيته كان ده خه ينه پاـ يه كترى و وهك نووسينـك بـاويان ده كه ينه وه؟

بهـبـت ؛ گونجاوه نووسين هه ندـك له م ئامانجانى خواره وهـ هه بـت ؛ بـ زيادكردنى كـمهـكـمه عريفه و زانينى نوـ و نه بيستراو بـت بـ خوـنهران .

بـ دهرخستننى كـمهـكـمـه استى و نه زانراوى سهرده مى خـى بـت . بـ خستنهـووى كـشهـيـكى هـوا و چاره سهرـيـكى وون و هـوان بـت . بـ هـناكايهـي گفـتوگـيـكى سهرده ميانه و هـخهـيـي پـ بهرهم و به جوـه بـت .

بـ بهرگرى كردن له هق و استى ما فخوراوان بـت . بـ فراوانكردنى پهـاوـزى ئازادى بير و اـ گـيـينه وه و هـخهـگرتن بـت .

بـ ههـشـتنى ق و بـاو كـردنه وهـ شهـ و ئاژاوه نه بـت . بـ خـ دهرخستن ، ههـاجـكـردن ، ههـزانـكـردن بيروبـچوون و نرخى نووسين نه بـت .

بـ ستايشى زام و سته مكار نه بـت ، كه هـوايه تى به هه موو نا دادـيـهـك و زوـمـك بدات .

له هه مووى گرنگتر ئه وه يه : بـ سهلماندى كـيله بوونى نووسهر نه بـت .

ههر بـيه نووسين بهرپرسياريه تيه ، پـشـئـوهـي خاوه ندارييه تى له و ووشانه بكرـت ، كه به قهـمهـي نووسهرـك يان ههر كهـسـكى تره وه

ده نووسړان، به ځکوو بهرپر ساریه تیځکی څه ځای ویزدانیه ئینجا
ئاینی، نیشتمای و مرقد ستيه، چونکه نووسین له ناخی ویزدان و
څه ځای نووسه وهك مرقد کی یزل ځیراو سهراوه ده گرت، هر به یه
ئو نووسینه کی له څه ځای، که امت و ویزدان کی زیندووه وه
سهرچاوهی گرتبت ټوا به سدان و هزاران سا دم ښته وه، به ام
ټگر به ځچه وانوه بت ټوا دیاره له چیه وه سهرچاوهی گرتووه؟
و سهر ټنجامه کی ټوه ده بت، که له مژوودا تنها شهرمه زاری به
نووسه ره که دم ښته وه، نمونه ی ز زیندووش له ټستا و ابروودا
هن و به دها تووش هر ده بن. کهوا وهك: نووسه رانی دهر باری پادشا
و سو ټانه کان له مژووی مرقدایه تییدا هژمار ده کړن.